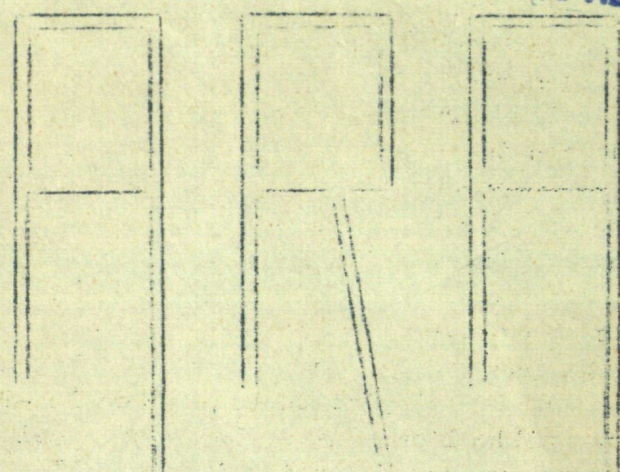

CEDOC
FONS
A. VILADOT

Bulleti d'informació

Nº 5 setembre-octubre 1964

PER CATALUNYA LLIURE I SOCIALISTA

PREUS I SALARIS

La nit del dia 19 d'octubre, Alberto Ullastres, ministre de Comerç, aparegué a la televisió per a contestar les preguntes d'un grup de periodistes, sobre la candent qüestió de la puja de preus, i d'altres relacionades amb matèries de competència del seu Departament.

A la pregunta de si els preus pujarien més encara, respongué l'interrogat que creia que no, perquè havien ja pujat massa. La sòbria explicació que va donar dels fonaments de la seva afirmació, fonaments bon xic teòrics que els fets poden ratificar o desmentir, no va bastar a treure la impressió desconcertant que va produir als televidents. Ullastres va afegir que no volia comprometre els resultats del Pla d'Estabilització amb un precipitat augment dels salaris: "recoger el fruto antes de que esté maduro, es pescar una indigestión, va dir textualment: L'esmentat Pla es feu pensant en els treballadors, i per a possibilitar les millores previstes en el Pla de Desenvolupament en curs. A tals objectes, cal doncs, deixar que les coses ma durin, declarà el ministre, per tal de poder collir els fruits al seu degut temps.

La teoria no està malament; ara bé, el primer fruit del Pla d'Estabilització fou bloquejar els jornals dels obrers sense la equivalent contrapartida del sacrifici dels beneficis industrials i els marges comercials, la qual cosa significa que el pes del Pla carrega exclusivament damunt les espatlles dels treballadors.

Els preus, no obstant, han escapat -estan escapant cada dia- al control del govern, i per boca dels seus ministres se senten paraules de prudent reflexió sobre els augments de sous i la carrera inflacionària que se'n derivaria. No obstant, els salaris hau augmentat en realitat, i el que no ha augmentat és el poder adquisitiu. Es a dir, els salaris van darrera dels preus, com sempre, i els contractes col·lectius, que és la nova modalitat de revisió dels salaris, es limiten a sancionar una situació de fet prèviament establerta "pel mecanisme del mercat".

Es parla -els ministres també- del necessari augment de la productivitat que farà possibles les millores que els treballadors demanen, i es recomana -els ministres també- paciència, que tot arribarà per obra i gràcia del Pla de Desenvolupament.

D'antuvi cal deixar sentat que ens sembla correcte l'elevació dels preus dels productes agrícoles per tal de sostenir el nivell de vida dels camperols, i que de cap manera postularíem una política tendent a afavorir els treballadors industrials en detriment dels del camp.

Però: No és cert que la crisi del camp és deguda, en bona part, a la deserció política agrària del govern, que ha desatès les advertències de molts economistes i les recomanacions contingudes en l'informe del Banc Mundial de l'any 1962 ?

Tothom està més o menys d'acord en una política de "protecció" del camp, justificada per un complex de circumstàncies: les que aproximadament diferencien la producció agrícola de la industrial, per morèns en un terreny estrictament econòmic; i per un altre complex de circumstàncies que exigarien una certa composició social d'un país, des del punt de vista camp-ciutat, etc. I en la política agrària del règim, no cal tenir gaires ganes de criticar, per a fer la crítica de la descapitalització de l'agricultura peninsular durant els anys que varen començar triomfals i varen seguir adotzenats.

No és menys cert que aquesta deficient gestió governamental, la paguen preferentment els treballadors -i els petits propietaris- del camp, almenys de molta part del camp peninsular, i els treballadors de la ciutat.

Pugen els preus de les subsistències de procedència agrícola i ramadera, i el govern dóna totes les explicacions excepte una: la de la responsabilitat que ha contret en la puja dels preus, per aturar la qual es recorre al socorregut expedient de bloquejar els salaris. En bona economia -i Europa està plena d'exemples- és perfectament compatible l'augment de les rendes del treball sense caure en la inflació de preus, sempre que no es consideri intangible el marge de benefici industrial o comercial.

No és tampoc cap secret, almenys fins avui, la pràctica, o la tendència a la pràctica del maltusianisme industrial de nombroses empreses del país, per a les quals, el benefici és la primera o l'única fita, i la vocació industrial almenys la segona si és que existeix.

Quan es parla de productivitat, s'expressa manifestament la manca de productivitat de l'obrer, i si es silencia, o poc menys, la principalíssima part de responsabilitat de les empreses en la manca de productivitat. Totes les excuses de la persistència de la maquinària anacrònica i els mètodes, no poden disfressar ja aqueixa manca de vocació industrial dels nostres empresaris, més atents al profit que a la prestació de serveis socials per mitjà de produccions desenvolupades, de qualitat i amb marges raonables. La intangibilitat del benefici resulta axiomatica en els climes peninsulars. I la veritat és que al govern no se li ha ocorregut bloquejar-los per evitar inflacions.

El resultat és que també la deficient gestió industrial i en general, econòmica, dels nostres dirigents d'empreses, les paguen els treballadors.

A desgrat de les demagògiques declaracions ministerials a través de les rodes de premsa, que es van repetint des de fa un cert temps, l'entusiasme governamental per la causa dels treballadors és invisible a la pràctica; i l'eficàcia de les mesures preses resulta prou més gran a l'hora de congelar els salaris que a la d'aturar els preus. No creiem que per aquest costat la classe obrera pugui esperar res. Ara, com sempre, l'única cina eficaç dels treballadors és la vaga, i si no ens decidim a usar-la, haurem de veure com la creixent carestia de la vida se'ns menja els migrants beneficis que els convenis col·lectius -absorcions apart- ens han proporcionat. O bé, en lloc de treballar deu hores com ara, n'haurèm de treballar onze o dotze.

Des del punt de vista econòmic, un INCREMENT GENERAL DEL 25%, i l'establiment del salari MINIM DE 250 PESSETES ens semblen dues reivindicacions ponderades, compte tingut del pressupost familiar als preus actuals. Les proposem des de les pàgines d'aquest butlletí als treballadors de Catalunya com un immediat objectiu a assolir.

L'ONZE DE SETEMBRE
A BARCELONA

Al moment que aparegui aquest butlletí, ja serà prou coneguda de tothom la manifestació que tingué lloc el dia 11 de setembre a l'antic emplaçament del monument al Conseller en Cap Rafael de Casanova. Tan sols direm que es reuniren més de tres milers de persones, que amb la seva presència i els seus crits obligaren la policia a realitzar una brutal càrrega i set detencions per tal de disoldre la pacífica manifestació. En el seu desig de no crear màrtirs, els arrestats no foren maltractats i el dia següent foren posats en llibertat. Però tant els set detinguts com els cridats posteriorment a declarar, han rebut multes de 25.000 ptes. cada un d'ells, màxim autoritzat per a multes governatives. El total de les multes imposades puja aproximadament mig milió de pessetes.

Què ha representat aquest 11 de setembre de 1964? Quines lliçons en podem treure? Intentem breument d'analitzar-ho. El fet ha estat un dels primers intents seriosos de sortir de la clandestinitat, de practicar una política de carrer, únic mitjà vàlid per enderrocar la dictadura. La major part dels assistents érem joves, que no anàrem a la manifestació a recordar temps passats, sinó que anàvem a afirmar amb la nostra presència una voluntat de futur i que provàvem que la consciència nacional d'un poble no es pot destruir amb "25 anys de pau".

La representació més nombrosa era la de les classes populars, que no volem (fet impossible avui) que les reivindicacions catalanes puguin tornar a ésser patrimoni de la classe opressora, sinó que reivindicuem una Catalunya per a tots, una Catalunya sense classes.

La convocatòria de l'acte fou obra de totes les organitzacions polítiques i sindicals que d'una forma o d'una altra demanen la llibertat per a Catalunya i els seus homes. Tan sols hi eren absents certs "revolucionaris" que no erien en les possibilitats d'èxit d'una manifestació política al carrer en nom de Catalunya, o potser que la seva visió i els seus interessos són tan espanyols com els del règim. El fet és que la manifestació política més important feta a Catalunya aquests últims anys és un acte català.

Potser la realitat vagi demostrant a aquests cercles, minoritaris per sort, que la lluita per la llibertat social a Catalunya cal que vagi indisolublement unida a la lluita per la llibertat política del nostre país.

La fita marcada per l'onze de setembre d'aquest any ens mostra quin és el camí a seguir: el de la unitat i solidaritat entre tots els catalans i aquest camí passa pel carrer. Molta és la feina que ens cal fer encara, però ara ningú no ens podrà aturar fins aconseguir el que volem: **LLIBERTAT PER A CATALUNYA**, que no vol dir altra cosa que **LLIBERTAT PER A TOTS ELS CATALANS**.

ELS EMPLEATS DELS TRAMVIES I DELS
AUTOBUSOS DE BARCELONA FAN VAGA

Malgrat l'augment d'un 50% que aquest estiu, per sorpresa i sense cap anunci oficial, ha sofert el preu dels bitllets de tramvies i me-

tro, i el considerable dels autobusos, els treballadors d'aquestes empreses segueixen cobrant uns salaris encara més baixos que els del nivell general. Per aquest motiu, des de mitjans del mes de setembre els empleats dels tramvies i autobusos han emprès diverses accions reivindicatòries, entre les quals cal esmentar una manifestació pacífica a la Ronda de Sant Pau, i una altra al carrer Pelai, marxa lenta de diverses línies de tramvies i d'autobusos, i vaga d'unes hores en diferents línies d'autobusos. La repressió policíaca ha començat a funcionar, amb interrogatoris, intimidacions, etc.

L'ODI A CATALUNYA, PERSONIFICAT EN EL GOVERNADOR CIVIL DE BARCELONA

L'actual Governador civil de Barcelona, "el camarada" Ibañez Freire, ha manifestat sempre en totes les seves actuacions un odi fanàtic contra Catalunya, que l'ha dut des d'organitzar actes de tipus terrorista com l'incendi i saqueig dels locals del Casal de Montserrat al carrer dels Arcs, fins a prohibicions ridícules, com l'interdicció de les sardanes durant la Quaresma. En el poc temps que porta exercint el seu càrrec, ha realitzat nombrosos actes contra la cultura i la llengua de Catalunya: dissolució arbitrària de l'Omnium Cultural i de l'Agrupació Dramàtica de Barcelona, ocupació policiaca i saqueig dels locals de l'Omnium Cultural al carrer de Montcada, que també servien d'estatge a l'Agrupació Dramàtica de Barcelona, a l'Institut d'Estudis Catalans, i a l'Obra del Ballet Popular; multa de 10.000 pessetes al Centre Sardanístic de Granollers per haver organitzat unes classes de català; multa de 25.000 ptes. a Destino per haver publicat un anunci amb el retrat i un autògraf en català de Josep Carner i de Pau Casals; multes de 25.000 ptes. a cada una de les següents persones, acusades d'haver pres part a la manifestació de l'11 de setembre: Joan Cornudella Freixa, tècnic de publicitat; Antoni Ribas Sala, obrer metal·lúrgic; Josep M. Soler Regàs, estudiant; Francesca Nonell Rovirosa; Anna Ginés Nonell, empleada; Roser Domingo, empleada; Frederic Roda, advocat i crític teatral (fill del Degà del Col·legi d'Advocats de Barcelona, Frederic Roda Ventura); Joan Sales, escriptor; Joan Ballester Canals, editor; Joan Cornudella Barbrà, economista; Josep Codina Solanellas, tècnic; Mre Teresa Sol Cifuentes, empleada; Josep M. Almeda Petitpierre, industrial; Lluís M. Suñer, químic; Hèctor Folch, advocat; Salvador Casanova, industrial; Joan Mulero Garcia, obrer, etc.

Cal que aquest sinistre personatge sigui l'objecte d'una intensa campanya de reprovació per part de tots els catalans.

L'ESGLÉSIA VOL RECTIFICAR ERRORS PASSATS

En escrits tramesos per separat, els bisbes de Vic, Girona i Barcelona s'han adreçat al Govern demanant un mínim de llibertat per a l'ús públic de l'idioma català, fent observar la injustícia de la situació actual, i la necessitat que té la pròpia Església de que desaparegui aquest clima de persecució, que allunya les activitats religioses del contacte directe amb el país. Es llàstima que les altes jerarquies eclesiàstiques no comencin a adonar-se de tot això fins ara, però la seva actitud és lloable, i convé que sigui imitada en tots els camps, i és al mateix temps un símptoma clar de que el problema català es va situant d'una manera pública i reconeguda entre els més greus que té plantejats el règim franquista.

GENERALITZACIÓ DE LES PROTESTES DELS TREBALLADORS

Com a protesta contra la constant puja de preus i el bloqueig dels salaris, s'han produït diverses vagues parcials, treball lent, negativa a fer hores extres, etc. a diverses fàbriques, com la Maquinista, ENASA (Pegaso) etc., amb intervencions de la policia per a intimidar els treballadors.

L'ONZE DE SETEMBRE A SABADELL

La nit del 10 a l'11 de setembre fou col·locada una gran bandera catalana al "Monumento a los Caídos". Malgrat la intervenció de la policia i dels bombers, que després de molts esforços aconseguiren retirar-la a primeres hores del matí, nombroses persones que anaven al treball pogueren veure la bandera que simbolitzava la protesta del poble català contra l'ocupació de què és víctima el país.

L'ONZE DE SETEMBRE
A SANT BOI DE LLOBREGAT Nombroses persones anaven, l'onze de setembre, a l'església parroquial de Sant Boi de Llobregat per a manifestar el seu homenatge silenciós davant la tomba de Rafael de Casanova. La policia interrogà diverses persones i detingué a Joan Vendrell, que fou deixat anar unes hores després, i novament detingut més tard, durant unes hores, per la Guàrdia Civil, i fou multat amb 25.000 pessetes.

L'ONZE DE SETEMBRE
A MOIÀ A Moià, lloc de naixença de Rafael de Casanova, hom havia organitzat per al dia 13 de setembre, el diurenge següent a l'onze de setembre, una festa folklòrica i de cançons catalanes modernes. L'acte fou prohibit pel governador civil. La policia detingué un dels organitzadors, Andreu Ros, que ha estat multat pel governador amb 25.000 pts. acusat d'haver enviat una circular informant de la prohibició de la festa "per ordre governativa".

L'ONZE DE SETEMBRE
A MONTSERRAT El mateix dia onze de setembre l'Abat de Montserrat pregà públicament "pels catalans herois, que fa 250 anys, varen vessar la seva sang per a defensar els drets legítims del poble català". Per ara, l'Abat no ha estat multat.

PETICIÓ COL·LECTIVA
EN FAVOR DE L'OMNIUM CULTURAL Diverses personalitats, entre les quals hi ha el Vescomte de Güell, el Bisbe de Vic, el Bisbe de la Seu d'Urgell, etc., s'han adreçat al Govern demanant que siguin aixecades les mesures que el Governador Civil de Barcelona ha pres contra l'Omnium Cultural, al qual es nega donar existència legal, després d'haver-ne clausurat arbitràriament els locals del carrer de Montcada.

ELS BURGUESOS DE TERRASSA VOLEN
MES REPRESSIÓ CONTRA EL POBLE S'ha sabut que a primers d'agost un grup de "forces vives" de Terrassa es reuniren al local de la "Escuela de Mandos Intermedios Especializados" amb la finalitat de prendre mesures contra certes infiltracions "comunistes i separatistes" que s'havien observat a Juventuts Musicals i a un centre de la JOC. A la reunió hi assistiren alguns advocats, als quals els organitzadors volien encarregar dels tràmits legals necessaris per a cursar a la policia, jutjats, etc. les denúncies i acusacions que tenien projectades. Un dels qui portaven la veu cantant en aquesta reunió fou el propietari de "Talleres Agut", un conegut membre de l'Opus Dei. Els organitzadors d'aquest acte tan "cristià" donaren els noms de diversos suposats "rojo-separatistas". Després de llargues discussions, i gràcies a la intervenció insistent d'uns pocs elements responsables i moderats, s'acordà deixar en suspens l'acció purificadora de la societat terrassenca que volien emprendre els seràfics representants de l'explotació dels treballadors.

Es ben remarcable el caràcter ultra-reaccionari d'aquests capitalistes que després de vint-i-cinc anys de règim policíac que els ha permès embutxacar-se els milions sense el menor esforç, encara troben que la repressió és massa tova, i que s'haurien de denunciar a les autoritats franquistes els qui s'atreveixin a tenir idees d'esquerra i catalanes.

DETENCIONS A VIC Un grup de nois de 13 a 14 anys foren detinguts per membres de la Brigada Social i traslladats a Barcelona, on foren apallissats i interrogats durant tres dies sota l'acusació d'haver pintat a les parets de Vic "Visca Catalunya lliure"; d'haver tapat la "h" del nom "Vich" que apareix a diversos indrets públics; d'haver penjat una gran bandera catalana en un pont situat a mig quilòmetre abans d'arribar al Figueró (en direcció a Vic), a la carretera de Granollers a Vic, i d'haver pintat al terra de la carretera, a sota d'aquest pont, un gran rètol en negre: "25 anys d'opressió". Tots aquests fets sembla que es produïren el dissabte dia 17 i el diumenge dia 18 d'octubre. L'odi del franquisme contra Catalunya està arribant novament a les accions que Franco i els seus botxins havien après dels seus mestres nazis, i que semblava que ja no es tornarien a repetir a Europa. Cal protestar contra aquests actes de barbàrie, i contra el Governador Civil de Barcelona, que és l'organitzador de totes aquestes persecucions.

ELS JOCS FLORALS A PERPINYÀ El 27 de setembre es celebraren al Palau dels Reis de Mallorca de Perpinyà, els Jocs Florals de 1964. A més de representacions catalanes de totes les tendències polítiques i socials, hi assistiren delegats del País Basc, dels Bretons, dels Occitans, i d'altres minories nacionals; Autoritats de la República francesa, i molts intel·lectuals francesos, com François Mauriac, Jean Cassou, André Chamson, etc.

NOVES CONDEMNES CONTRA SINDICALISTES El dia 4 d'agost foren jutjades pel Tribunal d'Ordre Públic de Madrid diverses persones detingudes a Madrid i a Barcelona, acusades de pertànyer a la CNT, i altres sindicats clandestins agrupats en l'Aliança Sindical Obrera. F. Calle Mansilla fou condemnat a 6 anys i 4 mesos de presó; J. Cases Alfonso a 5 anys i A. Mariano Pascual a 3 anys i 3 mesos. Aquest és el "desarrollo social" que el Règim franquista planeja per als treballadors.

ELS NEGRERS DEL SEGLE XX A les barraques de la barriada coneguda per "Mina-Pequin" funciona un sistema d'explotació de la misèria molt típic dels "25 años de paz". Un comerciant de la barriada, que fa de cacic i d'informador, d'acord amb un alt càrrec de l'Ajuntament de Barcelona, exigeix un "traspàs" per cada barraca que canvia d'estadant. Si els interessats es neguen a pagar, apareix la brigada municipal de "la piqueta" i tiren a terra la barraca dels recalcitants. No cal dir que el comerciant i l'alt càrrec de l'Ajuntament es reparteixen els "traspàs" com a bons germans. Fa poc es desocupà una de les millors barraques de la barriada, i els nous estadants es negaren a pagar els "impostos" al cacic. Comparegué la brigada de la piqueta, i els habitants del barri, indignats, els arrabassaren les eines de les mans i les llançaren daltabaix d'un barranc. Poc després feu la seva aparició una companyia de la Policia armada que apallissà dotzenes de persones, i d'una manera especial els habitants de la barraca, que seguidament fou enderrocada. També foren destruïts tots els mobles i objectes que contenia.

Es comprèn que els senyors de l'Ajuntament de Barcelona estiguin tan agraïts al Règim, que fins i tot hagin fet un monument a José Antonio en un dels barris més "aristocràtics" de la Ciutat.